

DUŠEVNO ZDRAVJE otrok in mladostnikov

Kaj je (duševno) zdravje?

„...stanje popolnega **telesnega, duševnega in socialnega blagostanja/ugodja** in ne zgolj kot stanje odsotnosti bolezni ali betežnosti/nemoči“

„...temeljni del **dobrega počutja** in **učinkovitega delovanja** za posameznika in skupnost.“

„...omogoča posamezniku, da udejanja svoje umske in čustvene zmožnosti ter **je uspešen** v poklicnem, družbenem in zasebnem življenju.“

Dobro duševno zdravje, njegovo varovanje in krepitev ter preprečevanje nastanka duševnih težav so pomembni v vseh starostnih obdobjih, vse od rojstva naprej, **še posebej pa v obdobju otroštva in mladostništva.**

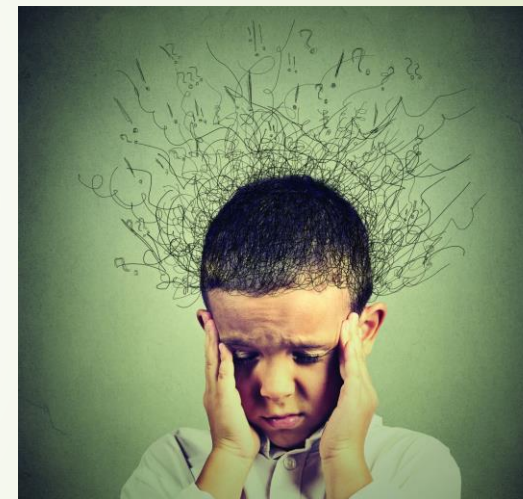
Duševno zdravje v otroštvu in adolescenci je namreč pomemben napovedni dejavnik duševnega zdravja v odrasli dobi. *Več kot polovica duševnih motenj se pojavi, razvije do otrokovega 14. leta starosti, tri četrtine motenj pa do 24. leta.*

V letu 2020 je bilo samo na Pediatrični kliniki v Ljubljani zdravljenih **za skoraj 50 % več** mladostnikov **po poskusu samomora** in **50% več otrok in mladostnikov z motnjo hranjenja** kot v letu pred tem. V naslednjem letu 2021 je število še naraščalo.

Strokovnjaki ocenjujejo, da ima na globalni ravni **eden od sedmih, starih med 10 in 19 let, težave z duševnim zdravjem**, ki so povečini neprepoznane in zato nezdravljene.

Najpogostejše duševne motnje:

- motnje razpoloženja (anksiozne motnje in depresija),
- motnje hranjenja,
- vedenjske motnje,
- različne oblike odvisnosti – internet!
- samopoškodovanje in samomor.

V letu 2020 je bilo samo na Pediatrični kliniki v Ljubljani zdravljenih **za skoraj 50 % več** mladostnikov **po poskusu samomora** in **50% več otrok in mladostnikov z motnjo hranjenja** kot v letu pred tem. V naslednjem letu 2021 je število še naraščalo.

MITI O DUŠEVNEM ZDRAVJU

Otrokova duševna motnja je posledica slabe vzgoje.

Duševne motnje so znak šibkosti.

Otroci so premladi, da bi imeli težave v duševnem zdravju.

Otroku z izkušnjo duševne motnje ne moremo pomagati.

Zdravljenje duševnih motenj je
danes v resnici **ZELO USPEŠNO!**

Kdaj po pomoč?

...kadar je **naše vsakodnevno delovanje oziroma vsakodnevno delovanje naših bližnjih že dlje časa ovirano ali nenadoma močno spremenjeno** (doma, v šoli, na prostočasnih dejavnostih, v stikih z drugimi).

Psihiater je doktor medicine, ki je opravil specializacijo iz psihiatrije. Njegova temeljna predpostavka je, da so duševne motnje organskega izvora in da predstavljajo strukturno ali kemično neravnovesje v možganih, ki jih je moč zdraviti s psihiatričnimi zdravili: antidepresivi, pomirjevala, antipsihotiki in stabilizatorji razpoloženja.

Psiholog ima zaključen študij psihologije. Usposobljen je za to, da opravlja psihometrično testiranje in ocenjevanje ter ob vsakdanjih osebnih težavah in duševnih stiskah, npr. prelomnih življenjskih dogodkih, nudi psihološko svetovanje.

Kam po pomoč?

Klinični psiholog se za razliko od splošnega psihologa ukvarja predvsem z osebnostnimi in duševnimi motnjami. Usposobljen je za klinično-psihološko diagnostiko, psihodiagnostično testiranje ter za postavljanje/preverjanje psihiatričnih diagnoz.

Psihoterapevt je strokovnjak, ki je opravil akademsko izobraževanje iz psihoterapevtske znanosti in šel skozi specialistični študij psihoterapije. Psihoterapija je dolgotrajen proces, preko katerega posameznik odkriva in ozavešča lastna čustva, vzorce in vedenje.

- To sem jaz: www.tosemjaz.net
- TOM telefon za otroke in mladostnike **116 111** (vsak dan **med 12. in 20. uro**). Klic je brezplačen.